

Samhällsvetenskapliga fakulteten

SGEA20, Samhällsgeografi: Grundkurs, 30 högskolepoäng

Human Geography: Level 1, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av Styrelsen vid institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi 2015-06-02 och gällde från och med 2016-01-18, vårterminen 2016.

Allmänna uppgifter

Kursen utgör första terminens studier i samhällsgeografi. Kursen kan läsas som fristående kurs samt förekomma som alternativ inom olika utbildningsprogram.

Vissa undervisningsmoment på engelska kan förekomma.

Huvudområde

Samhällsgeografi

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten visa:

Kunskap och förståelse

- grundläggande kunskaper om samhällsgeografi som vetenskaplig disciplin, liksom i kartografi och annan rumslig representation samt förståelse för dess tillämpningar,
- grundläggande förståelse för de väsentliga dragen i den regionala utvecklingen i Sverige och Europa,
- grundläggande kunskap om geografiska perspektiv på befolkningsfrågor, resursfrågor, landskap- och urbaniseringsfrågor samt ekonomisk och regional utveckling,
- grundläggande förståelse för hur de demografiska komponenterna påverkar samhällsutveckling,

Färdighet och förmåga

- förmåga att översiktligt kunna beskriva ämnet samhällsgeografi som vetenskaplig disciplin, förstå dess grundläggande begrepp och ha insikt i ämnets arbetssätt kopplat till kursens olika teman,
- förmåga att kunna redogöra för grundläggande befolkningsgeografiska teorier och begrepp,
- förmåga att kunna redogöra för och diskutera grundläggande kunskaper i, samt samband mellan, befolkning, resursanvändning och miljöpåverkan i ett globalt perspektiv,
- förmåga att på grundläggande nivå kunna problematisera den globaliserande ekonomins konsekvenser för olika typer av samhällen,
- förmåga att kunna beskriva fundamentala historiska och samtida samband som format kulturlandskapet,
- förmåga att kunna redogöra för grundläggande ekonomgeografiska teorier och begrepp, och kunna tillämpa dessa på grundläggande ekonomgeografiska problemställningar,
- förmåga att kunna kommunicera kursens innehåll i såväl skriftlig som muntlig form,
- förmåga att självständigt söka information om kursens teman, kritiskt analysera och utvärdera informationen och dess källor samt verkningsfullt förmedla resultaten,
- förmåga att tillämpa korrekt vetenskaplig källhänvisningsteknik,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- grundläggande insikt i urbaniseringsprocessen och städernas framväxt,
- ett förhållningssätt som framhåller hur samhällsfrågor kan analyseras i ett rumsligt perspektiv,
- förmåga att kunna kritiskt granska och värdera texter, såväl vetenskapliga texter som massmediala, som relaterar till kursens innehåll.

Kursens innehåll

Kursen består av fyra delkurser enligt följande:

Delkurs 1 Samhällsgeografi: Ämnesintroduktion (7,5 högskolepoäng)

Delkursen ger en grundläggande förståelse för samhällsgeografi som vetenskaplig disciplin, dess grundläggande begrepp och idéhistoria, samt grundläggande kunskaper i befolkningsgeografi. Genom samtida exempel och historisk översikt illustreras hur ämnet kan bidra till att analysera samhällsförändringar, samt vad ett rumsligt perspektiv innebär i detta sammanhang. Delkursen ger vidare grundläggande insikter i kartografi och annan rumslig representation, både samtida och historisk. Även samhällsgeografins förhållande till andra discipliner diskuteras. Delkursen ger också kunskap och förståelse för den globala befolkningsfördelningen och de bakomliggande faktorerna till denna. Vidare förmedlas grundläggande teoretiska kunskaper rörande de primära demografiska förändringsfaktorerna (fertilitet, mortalitet och migration), samt hur dessa påverkas av och i sin tur påverkar det omgivande samhället.

Delkurs 2 Globala utmaningar: Resurser, miljö, politisk ekonomi (7,5 högskolepoäng)

Delkursen behandlar frågeställningar som rör relationer mellan resursanvändning, miljöpåverkan, politiska och ekonomiska samband i olika delar av världen, mot

bakgrund av befolkningsutveckling. Miljöfrågor och samhällseliga strategier för att skapa det hållbara samhället belyses och problematiseras. Delkursen ställer grundläggande frågor rörande globaliseringsprocesser och deras karaktär, sett både i utvecklade och mindre utvecklade ekonomiers perspektiv. Relationer i form av produktionssamband, handel och kapitalflöden mellan globalt ojämnt fördelade ekonomier beskrivs och analyseras. Samband mellan transnationella företagsverksamheter i olika typer av länder och de samhällseliga konsekvenserna av dessa analyseras och diskuteras.

Delkurs 3 Landskapsförändring, urbanisering och samhällets geografi (7,5 högskolepoäng)

Delkursen behandlar uppkomsten av den omgivande, kulturstyrda fysiska strukturen och hur den påverkat och påverkar människors livsvillkor. Delkursen ger också kunskap och insikt rörande landskapet som konkret mötesplats för olika former av mänskligt liv och handlande, i stad såväl som på landsbygd. Delkursen ger en grundläggande förståelse för urbaniseringsprocessen, städers framväxt och urbaniseringens konsekvenser för miljön. Vidare studeras stadens struktur och funktioner och aktuella problem kopplade till stadsutveckling. Delkursen ställer grundläggande frågor kring vilka krafter som formar kulturlandskapet. Historiskt betingade och samtida förlopp och strukturer tas upp som förklaringar. Även landskapets symboliska dimensioner sätts i sökarljuset, liksom miljö- och genusfrågor kopplade till kursens teman. Som studieområden utnyttjas främst svenska och europeiska regioner. Exkursioner på landsbygd och i stad ingår i delkursen.

Delkurs 4 Ekonomisk geografi (7,5 högskolepoäng)

Delkursen behandlar olika perspektiv på grundläggande begrepp, teorier och empiriska frågor inom ekonomisk geografi. På delkursen diskuteras, beskrivs och analyseras olika områden av ekonomisk geografi och deras historiska utveckling fram till idag. Speciell tyngdpunkt läggs på relationen mellan företag och plats, dvs. hur företag är beroende av och påverkar den regionala dynamiken. På kursen diskuteras också sambandet mellan ekonomisk geografi och andra socio-ekonomiska discipliner. Regional utveckling, med fokus på Sverige och Europa, problematiseras och under kursen identifieras och bedöms även grundläggande politiska strategier.

Kursens genomförande

Kursen består av lektioner, övningar, seminarier och exkursioner. Deltagande i övningar, seminarier och exkursioner är obligatoriskt om inte särskilda skäl föreligger. Ersättning eller alternativ tidpunkt för obligatoriskt moment erbjuds student som utan egen förskyllan, till exempel olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande händelser, inte kunnat genomföra det obligatoriska momentet. Detta gäller också studenter som har missat undervisning på grund av ett förtroendeuppdrag som studentrepresentant.

Kursens examination

Kursen examineras genom skriftliga och muntliga prov. Proven omfattar den undervisning och litteratur som hör till respektive delkurs. I samband med kursen erbjuds tre provtillfällen: ordinarie prov, omprov och uppsamlingsprov. Inom ett år efter kursens slut erbjuds minst två ytterligare provtillfällen på samma kursinnehåll. Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen, men i enlighet med då gällande

kursplan.

Delkurs 1 examineras genom ett skriftligt salsprov samt två seminarieredovisningar.

Delkurs 2 examineras genom ett skriftligt hemprov.

Delkurs 3 examineras genom ett skriftligt hemprov samt en muntlig och skriftlig seminarieredovisning.

Delkurs 4 examineras genom ett skriftligt salsprov samt två seminarieredovisningar.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänt, E, D, C, B, A.

Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg för godkänt resultat med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med Underkänd. Studentens resultat bedöms utifrån kursens lärandemål. För betyget E ska studenten visa ett tillräckligt resultat. För betyget D ska studenten visa ett tillfredsställande resultat. För betyget C ska studenten visa ett bra resultat. För betyget B ska studenten visa ett mycket bra resultat. För betyget A ska studenten visa ett utmärkt resultat. För betyget Underkänd har studenten visat ett otillräckligt resultat. Vid kursens start informeras studenterna om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap A eller Samhällskunskap 1b/1a1/1a2 (områdesbehörighet 5/A5)

Övrigt

Kursen ersätter SGEA10 Samhällsgeografi: Grundkurs (30 hp). Kursen kan inte ingå i examen tillsammans med SGEA14 Samhällsgeografi: Globala utmaningar (15hp) och SGEA15 Samhällsgeografi: Staden, landskapet och regionen (15 hp), SGEA01 Samhällsgeografi: Grundkurs (30 hp), SGEA02 Samhällsgeografi: Grundkurs (30 hp), eller SGEA10 Samhällsgeografi: Grundkurs (30 hp).